

Uitsprakenregister 2020

Wie het niet eens is met een besluit van de Autoriteit Persoonsgegevens (AP), kan bezwaar maken en daarna eventueel beroep aantekenen bij de bestuursrechter. In 2020 is een aantal uitspraken gepubliceerd in zaken waarbij de AP partij was. Hieronder volgt een overzicht. Bij de belangrijkste uitspraken volgt een toelichting over de inhoud van de zaak.

- 10 januari 2020, Rechtbank Midden-Nederland, [ECLI:NL:RBMNE:2020:73](#), over een verzoek om handhavend op te treden tegen VZVZ als beheerder van het landelijk schakelpunt (LSP) → zie toelichting hierna
- 10 januari 2020, Rechtbank Midden-Nederland, [ECLI:NL:RBMNE:2020:74](#), over een verzoek om handhavend op te treden tegen apothekers vanwege onterechte aanmelding van patiënten in het LSP
- 4 februari 2020, Rechtbank Gelderland, [ECLI:NL:RBGEL:2020:619](#), over het betalen met contant geld in de bus → zie toelichting hierna
- 4 februari 2020, Rechtbank Gelderland, [ECLI:NL:RBGEL:2020:622](#), over een verzoek om handhavend op te treden tegen de NS → zie toelichting hierna
- 26 februari 2020, Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, [ECLI:NL:RVS:2020:594](#), over cameratoezicht
- 4 maart 2020, Voorzieningenrechter Rechtbank Limburg, [ECLI:NL:RBLIM:2020:1795](#), over de openbaarmaking van een boete vanwege de verwerking van vingerafdrukken van werknemers
- 12 juni 2020, Voorzieningenrechter Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, [ECLI:NL:RVS:2020:1379](#) over het kopen van een vervoersbewijs voor een internationale treinreis zonder dat persoonsgegevens moeten worden verstrekt
- 29 juni 2020, Voorzieningenrechter Rechtbank Gelderland, [ECLI:NL:RBGEL:2020:3159](#), over (de openbaarmaking van) een boete vanwege het niet kosteloos op elektronische wijze inzage in persoonsgegevens geven
- 15 oktober 2020, Rechtbank Midden-Nederland, [ECLI:NL:RBMNE:2020:4442](#), over de termijn waarbinnen de AP een klacht in de zin van artikel 77 AVG moet afhandelen → zie toelichting hierna
- 23 november 2020, Rechtbank Midden-Nederland, [ECLI:NL:RBMNE:2020:5111](#), over een boete vanwege het opnemen en uitzenden van voetbalwedstrijden → zie toelichting hierna
- 23 december 2020, Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, [ECLI:NL:RVS:2020:3087](#), over een gemeentelijke registratie van raamprostituees

Landelijk schakelpunt (LSP)

De AP kreeg het verzoek om handhavend op te treden tegen VZVZ als beheerder van het landelijk schakelpunt (LSP). De AP wees het verzoek om handhaving af. Daarop volgde een procedure bij de rechter.

Het LSP is een netwerk waar bepaalde categorieën zorgaanbieders zich op kunnen aansluiten. In het LSP wordt het burgerservicenummer (BSN) van een patiënt verwerkt. Via het LSP kunnen zorgaanbieders medische gegevens over hun patiënten raadplegen in elkaars systemen. Het LSP is geen database: er worden geen medische gegevens in opgeslagen. Die gegevens blijven staan in de dossiers bij bijvoorbeeld de (eigen) huisarts en apotheek.

Uit de wet volgt dat een BSN alleen mag worden aangemeld als daarvoor uitdrukkelijke toestemming is gegeven. De procedure draaide om de vraag of de wijze waarop VZVZ het mogelijk maakt mensen te registreren in het LSP strijdig is met de AVG.

Het is de AP na onderzoek gebleken dat in drie door de verzoeker om handhaving aangedragen gevallen sprake was van een onterechte aanmelding. De AP heeft hiertegen echter niet handhavend opgetreden, omdat deze aanmeldingen al ongedaan waren gemaakt en omdat VZVZ als verantwoordelijke voor het systeem voldoende maatregelen heeft getroffen om te waarborgen dat alleen personen worden aangemeld bij het LSP die daarvoor uitdrukkelijke toestemming hebben gegeven.

Als beheerder van het LSP heeft VZVZ namelijk voor procedures gezorgd en informatiemateriaal opgesteld om onterechte aanmeldingen in het LSP te voorkomen. Verder is het de AP gebleken dat VZVZ toezicht houdt op de naleving van de procedures. VZVZ heeft zorgverleners in dat kader contractuele verplichtingen opgelegd. Daarnaast heeft VZVZ duidelijk gemaakt dat zij steekproefsgewijs en naar aanleiding van concrete klachten de naleving van het toestemmingsproces toetst.

De rechtbank is in een uitspraak van 10 januari 2020 tot de conclusie gekomen dat de AP voldoende zorgvuldig onderzoek heeft gedaan en dat de conclusie van de AP niet onjuist is. Volgens de rechtbank houdt VZVZ voldoende toezicht om onterechte aanmeldingen en daaruit volgend onrechtmatige verwerkingen van persoonsgegevens te voorkomen. De enkele fouten die desondanks zullen voorkomen, maken het systeem als zodanig niet onrechtmatig en de AP hoefde volgens de rechtbank, gelet op de inspanningen die VZVZ al verricht, geen handhavingsinstrumenten in te zetten.

Weigering contante betaling in de bus

De AP heeft naar aanleiding van een AVG-klacht onderzoek gedaan naar het afschaffen van de mogelijkheid om in bussen van het vervoersbedrijf Connexxion tegen contante betaling een vervoersbewijs te kopen. Deze maatregel is, als onderdeel van een landelijk pakket aan maatregelen, ingevoerd naar aanleiding van de vele incidenten die waren gerelateerd aan de aanwezigheid van contant geld in de bus (berovingen met geweld). Als gevolg daarvan is de aanschaf van een vervoersbewijs in de bus alleen nog mogelijk met pinpas of (eventueel prepaid) creditcard. De AP is tot de conclusie gekomen dat Connexxion daarmee de AVG niet overtreedt.

De rechtbank Gelderland heeft in een uitspraak van 4 februari 2020 in navolging van de AP geoordeeld dat deze maatregel noodzakelijk en evenredig is gezien het doel, namelijk het vergroten van de veiligheid in de bus, en omdat de voorgestelde alternatieven (zoals alleen op bepaalde extra risicovolle buslijnen betaling met contant geld afschaffen) niet reëel zijn. De verwerking van persoonsgegevens in verband met de PIN-transacties in de bus blijft beperkt tot wat strikt noodzakelijk is voor de transactie. Bovendien kan de reiziger in de voorverkoop met contant geld een kaartje kopen of reizen met een niet op naam gestelde OV-chipkaart.

Verzoek om handhaving NS

Een betrokkene had bij de AP verzocht handhavend op te treden tegen de Nederlandse Spoorwegen (NS). De AP wees het verzoek om handhaving af. Op 4 februari 2020 deed de rechtbank Gelderland uitspraak over de conclusies van de AP.

Het verzoek om handhaving ging over drie kwesties:

1. verplichte legitimatie bij de uitbetaling van het resterende saldo van een niet op naam gestelde ov-chipkaart aan de stationsbalie van de NS;
2. de verplichte verwerking van persoonsgegevens bij de aanschaf van internationale vervoersbewijzen;
3. het in rekening brengen van servicekosten voor het opwaarderen van het saldo van een ov-chipkaart met contant geld aan de balie.

De AP had geoordeeld dat niet is gebleken dat de NS in strijd met de AVG heeft gehandeld, zodat de AP niet handhavend kan optreden. In de kwesties (1) en (2) zijn geen persoonsgegevens van de betrokkene verwerkt. Bij de uitbetaling van het resterende saldo moet alleen een legitimatiebewijs worden getoond, maar worden geen persoonsgegevens van het legitimatiebewijs verwerkt. Verder is het mogelijk om internationale vervoersbewijzen aan de stationsbalie te kopen zonder dat hiervoor persoonsgegevens moeten worden verstrekt.

Over kwestie (3) heeft de AP vastgesteld dat er kaartautomaten zijn waarmee zonder extra kosten het saldo van een ov-chipkaart kan worden opgewaardeerd. De servicekosten bij opwaarderen met contant geld aan de stationsbalie worden in rekening gebracht voor de extra handelingen die de baliemedewerker verricht. De AP heeft geoordeeld dat de drempel om met contant geld een ov-chipkaart op te waarderen niet zodanig is dat dit geen reële optie is.

In de uitspraak van 4 februari 2020 is de rechtbank tot de conclusie gekomen dat de AP voldoende onderzoek heeft gedaan naar de gestelde kwesties. De rechtbank heeft het standpunt van de AP gevolgd en het beroep van de betrokkene tegen het besluit van de AP ongegrond verklaard.

Termijn afhandelen klacht door AP

Over de vraag binnen welke termijn de AP moet beslissen op een AVG-klacht, is een procedure bij de rechter gevoerd. In de AVG staan regels over de termijn waarbinnen de AP moet beslissen op een AVG-klacht. De rechtbank heeft deze regels samengevat in een uitspraak van 15 oktober 2020.

De AP moet de klager binnen drie maanden ofwel een bericht van de voortgang sturen, ofwel zijn klacht geheel afhandelen. Als de klacht niet binnen drie maanden is afgerond, moet de AP de klacht binnen een redelijke termijn afhandelen en de klager tussentijds binnen een redelijke termijn op de hoogte houden van de voortgang en informeren of er onderzoek of coördinatie met een andere toezichthoudende autoriteit is vereist.

In de zaak die bij de rechtbank speelde, betoogde de klager dat de AP te laat was met beslissen. De rechtbank heeft het beroep van de klager aan de hand van de vereisten beoordeeld en geconcludeerd dat de AP nog niet te laat was met beslissen. De rechtbank heeft die conclusie onderbouwd door erop te wijzen dat de afhandeling van de klacht onderdeel uitmaakt van een groot en complex onderzoek naar datahandel en dat dit onderzoek ook gaat over landsgrensoverschrijdende verwerkingen van persoonsgegevens. De AP heeft de klager verder voldoende op de hoogte gehouden van de afhandeling van zijn klacht. De inhoud en frequentie van de voortgangsberichten waren ook in orde.

Het beroep is daarom niet-ontvankelijk en de AP was geen dwangsommen verschuldigd. Tegen de uitspraak van de rechtbank is hoger beroep ingesteld.

Grondslag gerechtvaardigd belang

De AP heeft VoetbalTV in november 2019 een boete opgelegd van € 575.000, omdat het platform zonder grondslag opnames maakte van een groot aantal betrokkenen, onder wie veel minderjarige voetballers. Tegen dit besluit heeft VoetbalTV beroep ingesteld. De rechtbank heeft het boetebesluit vernietigd.

De rechtbank heeft in de uitspraak van 23 november 2020 beoordeeld of VoetbalTV een beroep kon doen op de grondslag 'gerechtvaardigd belang'. De rechtbank heeft daarbij het vaste stappenschema gevolgd, zoals dat ook volgt uit de jurisprudentie van het Hof van Justitie (HvJ), en heeft het standpunt van de AP over stap 1, het gerechtvaardigd belang, besproken.

De AP stelt zich op het standpunt dat een gerechtvaardigd belang een belang is dat in (algemene) wetgeving of elders in het recht is benoemd als een rechtsbelang. Zuiver commerciële belangen en het belang van winstmaximalisatie zijn niet specifiek genoeg en missen een dringend 'wettelijk' karakter, zodat zij niet kunnen worden aangemerkt als gerechtvaardigde belangen.

De rechtbank heeft allereerst vastgesteld dat het HvJ in haar rechtspraak geen duidelijke omschrijving heeft gegeven wat een gerechtvaardigd belang precies is. De interpretatie van de AP dat het moet gaan om een belang dat in (algemene) wetgeving of elders in het recht is benoemd als rechtsbelang, heeft de rechtbank in de jurisprudentie van het HvJ niet teruggevonden.

Wel heeft de rechtbank de conclusie van advocaat-generaal Bobek in de zaak Fashion ID gevonden. Daarin staat dat het begrip 'gerechtvaardigd belang' "tamelijk flexibel en open van aard is". Volgens de advocaat-generaal is er geen type belang uitgesloten, zolang het belang maar wettig is. De rechtbank heeft vervolgens ook de opinie van WP29¹ aangehaald uit 2014, waarin staat dat het gerechtvaardigd belang een begrip is waar een scala aan verschillende belangen onder kan vallen, of het nu gaat om triviale of dwingende belangen, en of deze nu evident of meer controversieel zijn. WP29 maakt wel duidelijk dat het moet gaan om werkelijke en aanwezige belangen (niet speculatief).

De rechtbank heeft daarnaast vastgesteld dat het HvJ bij herhaling heeft bevestigd dat het lidstaten niet vrijstaat om een beroep op het gerechtvaardigd belang voor bepaalde categorieën van verwerkingen op voorhand of categorisch uit te sluiten.

De rechtbank is dan ook tot de conclusie gekomen dat de vraag of een verwerkingsverantwoordelijke een gerechtvaardigd belang heeft, moet worden beoordeeld aan de hand van de negatieve toets: een verwerkingsverantwoordelijke mag geen belang nastreven dat in strijd is met de wet. Een legitiem belang, en niet een min of meer wettig belang.

De rechtbank volgt het standpunt van de AP over stap 1 dan ook niet. De AP heeft hoger beroep ingesteld tegen de uitspraak van de rechtbank.

¹ De 'werkgroep voor de bescherming van personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens' (WP29) was een adviesorgaan dat bestond uit een vertegenwoordiger van de gegevensbeschermingsautoriteit van elke EU-lidstaat, de Europese Protection Supervisor en de Europese Commissie.

Wetgevingsadviezen 2020

Dit is een overzicht van de wetgevingsadviezen die de AP in 2020 vaststelde. Gaat het advies over een concept waarvan de tekst al openbaar is? Dan publiceert de AP het advies in beginsel niet eerder dan na vier weken op de AP-website. Vaak brengt de AP advies uit over de tekst uit de openbare internetconsultatie. In andere gevallen publiceert de AP het advies op de website zodra de tekst van het (gewijzigde) voorstel openbaar is.

Soms leidt een adviesproject om diverse redenen niet tot een formeel schriftelijk advies. Bijvoorbeeld omdat de AP niet bevoegd bleek, een wetsvoorstel niet werd doorgezet of de AP volgens de wet een bepaald besluit 'ter kennisneming' ontving. Dit gebeurde in 2020 acht keer.

1.	Verzamelwet Kinderopvang	7-1-2020
2.	Wet toezicht discriminatievrije werving en selectie	14-1-2020
3.	Wet versterken gebouwen Groningen	14-1-2020
4.	Wijziging Regeling rijonderricht motorrijtuigen 2009	16-1-2020
5.	Wijziging Rijkswet Onderzoeksraad voor Veiligheid	16-1-2020
6.	Wijziging Paspoortwet (uitvoering verordening identiteitskaarten)	21-1-2020
7.	Wijziging Wet medisch-wetenschappelijk onderzoek met mensen	23-1-2020
8.	Paspoortbesluit	27-1-2020
9.	Besluit gemeentelijke schuldhulpverlening	27-1-2020
10.	Besluit wederzijdse administratieve bijstand in douanezaken	27-1-2020
11.	Afbouw saldering (slimme meter)	4-2-2020
12.	Stimuleringsregeling aardgasvrije huurwoningen	4-2-2020
13.	Invoeringsregeling Omgevingswet	13-2-2020
14.	Aanvullingsregeling grondeigendom Omgevingswet	13-2-2020
15.	Wijziging Wet BRP	17-2-2020
16.	Reparatiewet Forensische Zorg	17-2-2020
17.	Wet minimumbeloning zelfstandigen en zelfstandigenverklaring	20-2-2020
18.	Regeling kansspelen op afstand	20-2-2020
19.	Goedkeuring en uitvoering Benelux-politieverdrag	20-2-2020
20.	Wijziging Wet Bibob tweede tranche	25-2-2020
21.	Besluit elektronisch procederen	25-2-2020
22.	Wet ambulancevoorzieningen	25-2-2020
23.	Wet regulering sekswerk	03-03-2020
24.	Regeling Nationale Studentenenquête	03-03-2020
25.	Wet plan van aanpak witwassen	10-3-2020
26.	Wijziging Wet publieke gezondheid	17-3-2020
27.	Stroomlijning keten voor derdenbeslag	19-3-2020
28.	Tijdelijke wet Groningen	19-3-2020
29.	Wijziging Besluit SUWI	30-3-2020
30.	Wijziging artikel 55a Wet BIG	1-4-2020
31.	Besluit tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers	6-4-2020
32.	Wet kwaliteit incassodienstverlening	8-4-2020
33.	Wet bedrag ineens, RVU en verlofsparen	16-4-2020
34.	Wet persoonsgerichte aanpak en meldingen radicalisering en terroristische activiteiten	16-4-2020
35.	Diagnosehoofdgroep ggz	16-4-2020
36.	Implementatiewet digitale inhoud	16-4-2020
37.	Uitvoeringswet screeningsverordening buitenlandse directe investeringen	16-4-2020

38. Subsidieregeling elektrische personenauto's particulieren	21-4-2020
39. Verbetering rechtspositie mbo-studenten	21-4-2020
40. Verzamelwet SZW 2021	21-4-2020
41. Tijdelijke tegemoetkoming kinderopvang corona	21-4-2020
42. Wijziging Uitvoeringsregeling verplicht gebruik BSN	23-4-2020
43. Wijziging Besluit beslagvrije voet	6-5-2020
44. Wet zeggenschap lichaamsmateriaal	6-5-2020
45. Wet bescherming koopvaardij	13-5-2020
46. Besluit bescherming koopvaardij	13-5-2020
47. Tijdelijke aanvulling Wbni bijstand NCSC (coronacrisis)	14-5-2020
48. Telecomdata corona	19-5-2020
49. Modernisering Archiefwet	19-5-2020
50. Implementatiewet UBO trusts	26-5-2020
51. Wijziging Opiumwet	26-5-2020
52. Uitvoeringsbesluit Wet toetreding zorgaanbieders	26-5-2020
53. Wijziging Wet BRP (adreskwaliteit)	02-06-2020
54. Nadere regels tijdelijke tegemoetkoming kinderopvang corona	02-06-2020
55. Tijdelijke wet Covid-19	09-06-2020
56. Extra gegevens in Centraal Insolventieregister	09-06-2020
57. Tijdelijke regeling vergoeding eigen risico zorgverzekering slachtoffers seksueel geweld	18-06-2020
58. Regeling subsidie vaste lasten MKB COVID-19	23-6-2020
59. Biometrische gegevens vreemdelingen	24-06-2020
60. Wet kind, draagmoeder en afstamming	16-7-2020
61. Wijziging Wet donorgegevens kunstmatige bevruchting	16-7-2020
62. Wet deelgezag	16-7-2020
63. Reparatiewet vereenvoudiging Wvvgz en Wzd	23-7-2020
64. Wijziging Omgevingsbesluit (financiële bijdrage)	23-7-2020
65. Reparatiewet forensische zorg (aanvullend advies)	29-7-2020
66. Wet elektronische gegevensuitwisseling in de zorg	30-07-2020
67. Besluit identificatiemiddelen voor burgers Wet digitale overheid	06-08-2020
68. Wet aanpak meervoudige problematiek sociaal domein	12-08-2020
69. Wet aanpassing box 3	20-08-2020
70. Wet verbetering uitvoerbaarheid toeslagen	20-08-2020
71. Wijziging Besluit register onderwijsdeelnemers	20-08-2020
72. Advies wijziging Besluit BRP	27-08-2020
73. Uitvoeringsbesluit kostenverrekening en gegevensuitwisseling WOZ	27-08-2020
74. Besluit ambulancezorgvoorzieningen	02-09-2020
75. Wijziging Wet precursoren voor explosieven	02-09-2020
76. Wet verplichte huurverlaging woningbouwcorporaties	02-09-2020
77. Uitvoeringsbesluit Wet straffen en beschermen	02-09-2020
78. Besluit registratie toeristische verhuur	09-09-2020
79. Regeling zorgverzekering verdragsgerechtigden	09-09-2020
80. Regeling loonkostensubsidie 2021	09-09-2020
81. Besluit loonkostensubsidie 2021	09-09-2020
82. Wet aanpassing wettelijk fiscaal verschoningsrecht	10-09-2020
83. Wijziging Uitvoeringsbesluit Meststoffenwet	15-09-2020
84. Wet marktordening gezondheidszorg en Instellingswet ACM	17-09-2020
85. Regeling jaarverantwoording WMG	24-09-2020
86. Uitvoeringsregeling Wtza	24-09-2020

87. Wijziging Uitvoeringsbesluit Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen	08-10-2020
88. Wijziging Uitvoeringsbesluit Inkomstenbelasting 2001	08-10-2020
89. Besluit pensioenverdeling bij scheiding 2022	08-10-2020
90. Wet verlengde kwalificatieplicht	08-10-2020
91. Advies implementatie Klokkenluidersrichtlijn	08-10-2020
92. Wet verbetering beschikbaarheid zorg voor jeugdigen	15-10-2020
93. Regeling betrouwbaarheidsniveaus Wet Digitale Overheid	15-10-2020
94. Regeling Inburgering	15-10-2020
95. Besluit Inburgering	15-10-2020
96. Tijdelijke regeling financiële tegemoetkoming slachtoffers geweld jeugdzorg	05-11-2020
97. Tijdelijke regeling maatregelen covid-19	05-11-2020
98. Verzamelwet gegevensbescherming	11-11-2020
99. Wet toetsing economie en nationale veiligheid	12-11-2020
100. Tijdelijk besluit Europese interoperabiliteit notificatieapplicatie covid-19	12-11-2020
101. Verzamelwet Wlz 2020	12-11-2020
102. Wijziging Besluit minimumloon en minimumvakantiebijslag	19-11-2020
103. Wet rechtspositie gesloten jeugdinstituten	19-11-2020
104. Regeling beslagvrije voet	19-11-2020
105. Wijziging Paspoortuitvoeringsregelingen	26-11-2020
106. Besluit bevorderen samenwerking en rechtmatige zorg	26-11-2020
107. Wet aanwijzing rechtspersoon wettelijke taak internationalisering	2-12-2020
108. Wijziging Rijkswet op het Nederlanderschap	3-12-2020
109. Wijziging Wmo 2015 (woonplaatsbeginsel beschermd wonen)	3-12-2020
110. Gedragsregels particuliere onderzoeksbureaus	10-12-2020
111. Wijziging Wet afbouw salderingsregeling	15-12-2020
112. Reglement rijbewijzen (invoering eID op rijbewijs)	17-12-2020
113. Wet Banenafpraak	geen advies
114. Wijziging Wet rechtspositie rechterlijke ambtenaren	geen advies
115. Verstreking politiegegevens voor wetenschappelijk onderzoek SWOV	geen advies
116. Wijziging Faillissementswet	geen advies
117. Besluit factuur, verbruiks- en indicatief kostenoverzicht energie	geen advies
118. 6fketen- en inlenersaansprakelijkheid	geen advies
119. Verstreking politiegegevens aan VU	geen advies
120. Wijziging Wet bevorderen samenwerking en rechtmatige zorg	geen advies